

[Gert Petersen]

hvor denne politik er udmøntet i en særlig skrap udgave, men man skal ikke tro, at vi hos os er immune over for sådanne konsekvenser, hvis det hele får lov til at fortsætte. Hvis arbejdsløshedsstallet til næste år er 300.000 og næste år igen 350.000, hvoraf en tredjedel vil være unge mennesker, er det vel rimeligt, om regeringen endelig er blevet betænkelig ved den politik, den nu har ført i en årrække.

Men man må spørge, om den betænkelighed, der er opstået, er ærligt ment. Er omvendelsen, om jeg så må sige, ægte? Der er tale om en vis omvendelse, det fremgår af to påfældende træk i åbningstalen. Hvor statsministeren i de tidligere år helt ensidigt i sine åbningstaler har været optaget af betalingsbalancen, så er det denne gang beskæftigelsessituationen, der præger åbningstalen. Og hvor lønreduktioner og nedskæringer stod i centrum i åbningstalerne, er det denne gang nogle ideer om kapitaltilførsel, ideer, som på en vis måde, hvis de udmøntes rigtigt, kan bryde med den frie markedsmechanismes helige principper.

Det bedømmer vi fra SFs side som positivt, men vi kan ikke nøjes med at glæde os over denne sene omvendelse, eller skulle vi sige denne besindelse på hr. Camres tanker fra 1976, tanker, som han måske siden da har lagt til side til fordel for sugerørsiderne, som er blevet rost så meget fra borgerlig side herinde. Vi kan ikke nøjes med at glæde os over denne omvendelse; vi må spørge os selv for det første, hvorfor det skulle være så længe, og dernæst, om det kan være alvorligt ment, og om denne omvendelse holder. I den forbindelse er der nogle tvivlsomme punkter i åbningstalen, som må fremdrages.

Målsætningen 50.000 nye arbejdspladser årlig i de kommende år er meget beskeden i betragtning af, at udgangspunktet er 52.000 arbejdsløse i 1981, og at der skal bruges 25.000-30.000 nye arbejdspladser om året bare for at opveje tilgangen til arbejdsmarkedet.

Dertil kommer, hvad der er endnu værre, at det egentlig er svært at udlede af talen, hvordan og med hvilken politik regeringen vil sikre oprettelsen af 50.000 nye arbejdspladser årlig. F.eks. siger statsministeren mange udmærkede ting i selve åbningstalen om de vedvarende energikilder – de har faktisk fået et ganske betydeligt afsnit i åbnings-

talen – men kigger man efter i lovkataloget, så er der ikke noget her, som tyder på, at man vil tage nye initiativer, der kan styrke denne sektor og styrke beskæftigelsen i den.

Et andet eksempel er jobskabelsen, en ordning, som kunne spille en central rolle i en sådan politik, men i den udgave, den åbentbart nu skal have, bliver det bare en ny variant af jobtilbudsordningen, sådan lidt planløst tilskud til det private erhvervsliv. I den oprindelige udgave var der tale om at fremme offentlig produktion, om at give kommunerne rigere mulighed for at tage initiativer osv. Alt dette er nu væk, givetvis for at tækkes de små småborgerlige partier, som regeringen har allieret sig med.

Hermed kommer jeg til spørgsmålet om, hvorvidt en aktiv beskæftigelsespolitik, der, som hr. Camre erkendte for 5 år siden, indebærer et brud med markedsmechanismen, er mulig i et tæt samarbejde med og et afhængighedsforhold til disse borgerlige partier. Jeg tvivler på det, i hvert fald så længe socialdemokratiet ikke optræder med den fornødne styrke, så længe det svajer som et siv for vinden – som vi har set det her i de aller seneste dage – som et siv, der falder op som løve og ned som lam, eller hvordan det nu er, hr. statsminister.

Det er lidt svært at finde ud af, hvad der foregår, men pludselige bevægelser, det er der under alle omstændigheder. Jeg tvivler som sagt på det, så længe man dalrer på den måde, så længe man ensidigt frier til disse borgerlige partier – oven i købet også til venstre og konservative – og så længe regeringen undlader at sikre sig allierede, som af egen drift er indstillet på en aktiv beskæftigelsespolitik, der bryder med markedsmechanismen.

Med andre ord: hvis regeringen virkelig vil have en politik igennem, der sikrer en beskæftigelsesfremmende finansiering af boligbyggeri og landbrug og andre kriseramte erhverv, så kan det ikke lade sig gøre uden om socialistisk folkeparti. Eller for at sige det på en anden måde: det kan kun lade sig gøre sammen med socialistisk folkeparti. Det kan aldrig lade sig gøre sammen med venstre og konservative, for hvem markedsmechanismen er den helligste ko, der findes – bortset fra militæret – og formodentlig heller ikke sammen med i hvert fald adskillige af regeringens nuværende forligspartier.